

ANKARA 32. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

Dosya no : Esas 2018/361

Konu : İddianame ile yöneltilen suçlamalara karşı diyeceklerimin sunulmasıdır.

Sayın Mahkeme Heyeti,

Merkez Konseyi Üyesi olduğum dönemde web sitemizde yayınladığımız, “Savaş bir Halk Sağlığı Sorunudur” başlıklı açıklamamız nedeniyle önce gözaltına alındık; şimdi de yargılanıyoruz. Ben bir hekimim, yaşımlı altmışaltı. Bir akademisyenim; yüzlerce öğrencinin, onlarca uzmanın yetişmesine katkıda bulundum. Çok sayıda makale ve yazdığım kitap bölümleri ile evrensel tıp bilimine katkıda bulundum. Mesleğimi, binlerce yıllık birikim sonucunda oluşmuş etik kurallar çerçevesinde uygulamaya çalışıyorum. Misyonum insanı yaşatmaktır. Mezun olurken, “**insan yaşamına en üst düzeyde saygı göstereceğime**” dair yemin ettim. 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği (TTB) kanununun 4. Maddesi, TTB yöneticisi olarak bana “**halkın sağlığını korumaya çalışmak**” görevini yüklemiştir. Dünya Tabipler Birliğinin 2017 yılında kabul ettiği, silahlı çatışmalarla ilgili tutum belgesinde de “*Hekimler, siyasetçilerin, hükümetlerin ve güç sahibi başka kesimlerin silahlı çatışmaların başlatılması ya da sürdürülmesiyle ilgili kararlarında; bu kararların sağlık dahil çeşitli alanlarda yol açabileceği sonuçların farkında olmaları için çalışmalıdır*” denmektedir. Biz 11 Merkez Konseyi üyesi olarak saydığım bu sorumluluklar doğrultusunda bu açıklamayı yaptık. Ancak inanılmaz bir şekilde, bu açıklamamız yönetim kademelerince bir suç olarak görüldü; 29 Ocak 2018 günü sabahın köründe evlerimiz basıldı; işyerlerimizde aramalar yapıldı. Ben, akademisyenlik sürecinde beni yetiştiren hocalarımdan saygı ve minnetle devraldığım İstanbul Tıp Fakültesindeki odamdan, çalışma arkadaşlarımla gözünü önünde kelepçeli olarak çıkarıldım. Arkadaşlarımla birlikte yedi gün göz altında tutulduk; adli kontrol ile çıkarıldık; her ay karakola gidip imza attık.

Yedi yıldan beri devam eden ve Türkiye'nin ve daha birçok ülkenin de müdahil olduğu Suriye İç Savaşı'nda, Birleşmiş Milletler tarafından yapılan tespitlere göre Şubat 2016 itibarıyla insan kaybı 470.000 olarak açıklanmıştır. BBC Türkçe haber portalına göre, Muhaliflere yakın İngiltere merkezli Suriye İnsan Hakları Gözlemevi, Mart 2018 itibarıyla 106 bini sivil 353 bin 900 kişinin ölümünü belgelemiştir. En az 6,1 milyon Suriyeli ülke içinde evlerinden oldu, 5,6 milyon kişi de ülke dışına kaçtı. Türkiye'ye sığınan mülteci sayısı 3,5 milyon. 2014'ten bu yana günde 10 kişi Akdeniz'i geçmeye çalışırken öldü. Şehirler harabeye döndü. İnsanlık mirası tarihi eserler yıkıldı. Savaşın getirdiği yıkımdan en çok çocuklar ve kadınlar etkilendi. Çevre kirliliği ve temiz su bulunamaması salgın hastalıklara neden oldu. Sağlıklı gıda bulunamaması açlığa neden oldu. Çocukların eğitimi aksadı. Hayatta kalanlar, özellikle çocuklar ağır psikolojik travmaya uğradılar. Hastaneler zarar gördü, çocuklar, yaşlılar, yaralılar sağlık hizmeti alamadı. Bu tablodan etkilenmek için hekim olmaya gerek yoktur, insan olmak yeterlidir. Yukarıda sayılan, toplumsal yaşamın çeşitli alanlarını ilgilendiren yıkımlar tüm savaşların ortak özelliğidir ve kaçınılmazdır. Bir hekim için savaş, amacı ne olursa olsun kabul edilmesi mümkün değildir.

Mesleğini Türkiye’de uygulayan hekimler için, mesleğin uygulanması sürecinde savaşın kabul edilemez olduğunu hatırlatması gereken, başka hiçbir ülkede olmayan bir özellik vardır. Biz hekimler Türkiye’de, iyileşen hastamızı hastaneden çıkarırken onu “taburcu” ederiz. Türkiye’de yaşayan herkes “taburcu olmak” deyiminin “hastaneden çıkarılmak” anlamında olduğunu bilir. Bu deyim dilimize girmesinin trajik bir öyküsü vardır. Ülkemizde 19. yüzyıla kadar modern bir tıbbi hizmet yok gibiydi. 14 Mart 1827’de ilk modern tıbbiye olan Tıbhane-i Amire ve Cerrahhane-i Amire kuruldu. O dönemde ülke savaşın ağır yıkımını yaşıyordu. I. Dünya Savaşı, Çanakkale Cephesi, Kurtuluş Savaşı süreçlerinde halk sürekli savaştaydı. Ülkede yoksulluk, kıtlık, salgın hastalıklar kol geziyordu. I. Dünya Savaşı ve Çanakkale Savaşı sırasında ülkenin tıp eğitimi veren tek kurumu olan Mekteb-i Tıbbiye-i Adliye-i Şahane, bütün hocalarını ve öğrencilerini cepheye yolluyor, eğitime ara vermek zorunda kalıyorlardı. Bina ise tamamen hastaneye çevriliyordu. Tabip subay iyileşenleri tekrar silah tutabilecekleri taburuna yolluyordu, yani “taburcu” ediyordu. Sonraki yıllarda, hastanın hastaneden çıkarılması eylemi, hasta evine de gitse, “taburcu edilmesi” olarak dilimize yerleşmiştir. Bu savaşta sadece Sarıkamış’ta 90 bin asker hayatını kaybetmiştir. I. Dünya Savaşında asker-sivil toplam 10 milyon insan hayatını kaybetmiştir. Kurtuluş Savaşı Komutanı Mustafa Kemal Atatürk’e, insanlığa mal olmuş “Yurtta Sulh, Cihanda Sulh” aforizmasını söyleten de savaşın bu korkunç yıkıcı etkisi olmalıdır. Ancak bu yıkımlardan, çekilen acılardan insanlık ne yazık ki ders almamış ve bu savaşın üzerinden daha 20 yıl geçmeden 2. Dünya Savaşı başlatılmıştır. Bu savaşta ölen insan sayısı ise ürkütücüdür: asker-sivil 65 milyon insan hayatını kaybetmiştir. Bunların %33’ü sivil %67’si asker olarak kayıtlara geçmiştir. Savaşın yol açtığı yıkımları onarmak yıllar sürmüştür. Bundan da ders alınmamış olacak ki Dünyamızda savaşlar hala alabildiğine devam etmektedir.

Görevi insanı yaşatmak olan bir mesleğin mensubu olan TTB yöneticisi 11 hekim için, **”.....Türk Silahlı Kuvvetlerinin 20/01/2018 tarihinde başlattığı operasyon sırasında, yapılan operasyonun sivil halka yapılmış gibi izlenimini vererek örgüte destek mahiyetinde 24/01/2018 tarihli açıklamayı yapıp örgüte meşruiyet kazandırmaya çalıştıkları.....”** şeklinde bir iddiayı ileri sürebilmek, ancak art niyetli bir düşüncenin eseri olabilir. Biz TTB olarak yıllardır savaşa karşı söylemlerde bulunuyoruz. Söz konusu açıklama ne ilktir ne de son olacaktır. Biz Irak Savaşına karşı da söz söyledik. Suriye Savaşının başından beri savaş karşıtı söylemlerde bulunuyoruz. Söz konusu açıklamada belli bir lokal savaş veya silahlı operasyon kastedilmemektedir. Bu açıklama, çözümünü silahta, savaşta arayan herkes için yapılmıştır. Çeşitli aşamalarla devam eden Savaşın son bulmasını sağlamak, **savaşın bir halk sağlığı sorunu olduğunu** yöneticilere hatırlatmak kaygısından başka bir amacımızın olduğu akla bile getirilemez. Bu metinden suç üretilmesinin evrensel hukuk anlayışıyla açıklanması mümkün değildir. Bu suçu kabul etmiyor ve derhal beraatımızı talep ediyorum.

Prof. Dr. M. Taner Gören